

KINSTELLAR

Az Országgyűlés elfogadta az új bejelentővédelmi törvényt

Az Országgyűlés elfogadta a jogsértéseket – akár anonim módon – bejelentők kötelező védelméről szóló irányelvet¹ átültető törvényt,² ami sok tekintetben szigorúbb, a bejelentőket kedvezőbb helyzetbe hozó szabályokat tesz kötelezővé. Az új – a korábbi, panaszokra és közérdekű bejelentésekre vonatkozó szabályozást³ hatályon kívül helyező – törvény az érintett cégek többségét jelentős kihívás elé állítja, ugyanakkor maguknak a cégeknek is érdeke egy hatékony bejelentési rendszer működtetése, hiszen a menedzsment a bejelentők révén olyan problémákról is információkat szerezhet és maga kijavíthat, amelyek hatóság általi feltárása adott esetben komoly szankciókkal is járhatna a cég számára, illetve amelyek megszüntetése hatékonyabbá teheti a működést.

1. Az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937-es számú irányelvét (az „Irányelv”)
2. A panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény
3. A panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény

1. Az érintett cégek köre

- Az új szabályozás alapján főszabályként a **legalább 50 főt foglalkoztató cégeknek kötelező** a belső visszaélés-bejelentési rendszer létrehozása, beleértve nem csak a munkaviszonyban álló személyeket, hanem egyéb, akár megbízási vagy vállalkozási jogviszonyban foglalkoztatott személyeket is.
- Az **50 főnél kevesebbet foglalkoztató cégeknek nem kötelező**, de a jogi megfelelés előmozdítása és fenntartása érdekében létrehozhatnak és működtethetnek belső visszaélés-bejelentési rendszert.
- Az **50-249 főt foglalkoztató cégek** számára könnyítés, hogy – önálló rendszer helyett – **közösen** is létrehozhatnak és működtethetnek ilyet.

2. A visszaélés-bejelentési rendszerek

Az új szabályozás egy **három lépcsős rendszert** vezet be a visszaélések bejelentésére, amelynek keretében

- az **első lépcsőt** a belső bejelentési csatorna jelenti, melyen keresztül az érintettek az adott cégen belül tehetik meg a bejelentést;
- a **második lépcső** az ún. külső csatorna, amely az illetékes hatóságoknál történő bejelentésre vonatkozik;
- **harmadik lépcsőként** pedig az érintett meghatározott feltételek fennállása esetén nyilvánosságra hozhatja a bejelentését.

A belső visszaélés-bejelentési rendszert az érintett cégeknél kijelölt személy vagy szervezeti egység működtetheti, aki/amely e feladatkörében független, azaz a munkáltató által nem utasítható. Ha egy cég nem kívánja a szervezetén belül működtetni a rendszert, úgy **erre a feladatra bejelentővédelmi ügyvédet vagy más külső szervezetet bízhat meg.**

3. Az érintett cégek kötelezettségei

A visszaélés-bejelentési rendszer létrehozására kötelezett cégek főbb feladatai és kötelezettségei a következők:

- visszaélés-bejelentési rendszert létrehozni és a működtető személyt, szervezeti egységet vagy külső megbízottat kijelölni;
- a rendszer létrehozása és működtetése során a szigorú adatvédelmi követelményeket betartani;
- a munkavállalókat előzetesen és utólagosan is tájékoztatni a rendszer működéséről, adatvédelmi aspektusairól;
- a beérkezett bejelentéseket szűk határidőn belül kivizsgálni;
- a bejelentés kivizsgálását követően meghozni a szükséges intézkedéseket a visszaélések orvoslására;
- biztosítani, hogy a bejelentőt a jogszerű bejelentése miatt hátrány ne érje.

4. Miről tehető bejelentés?

A belső visszaélés-bejelentési rendszerben **jogellenes** vagy **jogellenesnek feltételezett** cselekményre vagy mulasztásra, illetve **egyéb visszaélésre** vonatkozó információt lehet bejelenteni. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy nem csak azokat a cselekményeket, mulasztásokat vagy visszaéléseket lehet a jövőben jelenteni, amelyek az Irányelvben felsorolt konkrét tárgykörök hatálya alá tartoznak, hanem bármely olyan cselekményt, mulasztást vagy visszaélést, amely a bejelentő megítélése szerint jogellenes lehet. Lehetőség lesz továbbá arra is, hogy a munkavállalók bizonyos **munkáltatói szabályzatokban** foglalt szabályok megsértését is bejelentsék a belső visszaélés-bejelentési rendszerben.

5. Ki tehet bejelentést?

A lehetséges bejelentők köre rendkívül tág, biztosítva, hogy ne csak a cégek munkavállalói, hanem bárki bejelentést teheszen, aki érdemi információkkal rendelkezik az esetleges jogsértésekről, és segítheti e jogsértések feltárását. Ennek megfelelően bejelentést tehetnek a bejelentéssel érintett cég

- által foglalkoztatottak, ideértve az önkénteseket és gyakornokokat is;
- által igénybe vett egyéni cég és egyéni vállalkozó,
- által szerződött vállalkozó, alvállalkozó, illetve szállító személyzete;
- tulajdonosi, ügyvezetői, felügyelőbizottsági tagi pozícióját betöltő személy.

A fent felsorolt személyi kör kapcsán kiemelendő, hogy nem csak azok a személyek jogosultak bejelentést tenni, akik jelenleg betöltik a fenti pozíciókat, hanem akik vonatkozásában megkezdődött a felvételi vagy szerződéskötési eljárás, illetve akik esetében már megszűnt a korábbi jogviszony.

6. Határidők

A cégek a belső visszaélés-bejelentési rendszer létrehozására az új bejelentővédelmi törvény hatálybalépésének napjáig, azaz **2023. július 24.** van idejük. Könnyítés az 50-249 főt foglalkoztató cégek számára, hogy részükre a határidő **2023. december 17. napja.**

7. Hatósági ellenőrzés

A belső visszaélés-bejelentési rendszerrel összefüggő kötelezettségek teljesítését a foglalkoztatás felügyeleti hatóság, azaz a területileg illetékes fővárosi és vármegyei **kormányhivatal** fogja ellenőrizni. A hátrányos jogkövetkezmények kapcsán említésre méltó, hogy az új szabályozás egyelőre kizárja a foglalkoztatás felügyeleti hatóság általi bírság és tevékenység végzésétől történő eltiltás mint szankció alkalmazhatóságát.

8. Miben tud a Kinstellar segíteni?

Az új szabályozás a bejelentők fokozottabb védelme és támogatása révén egy, **az önkéntes jogkövetést elősegítő környezetet kíván kialakítani** az érintett cégeknél, ami egyrészt e keretrendszer kialakítása, másrészt működtetése révén komoly feladatokat ró az érintett cégekre. Ezek kapcsán a **Kinstellar az alábbi feladatok tekintetében tudja tehermentesíteni és támogatni a cégeket:**

- ✓ a belső visszaélés-bejelentési rendszer kialakításával kapcsolatos tanácsadás, a szükséges szabályzatok és eljárásrendek elkészítése;
- ✓ meglévő, lokális vagy csoportszintű belső visszaélés-bejelentési rendszerek felülvizsgálata az új szabályozásnak való megfelelés érdekében;
- ✓ cégek különböző belső szabályzatainak és tényleges belső folyamatainak összehangba hozatala a visszaélés-bejelentési rendszerekkel;
- ✓ tréningek és képzések tartása a vezetőség, a bejelentési rendszer szempontjából releváns személyek és szervezeti egységek, illetve a teljes munkavállalói állomány részére;
- ✓ a visszaélés-bejelentési rendszerrel kapcsolatos tájékoztató dokumentáció elkészítése;
- ✓ a bejelentések kivizsgálása független vizsgálat keretében;
- ✓ a bejelentések keretében feltárt jogsértések jogi kezelése, az önkéntes jogkövetés és megfelelés előnyeinek kihasználása, például jogi eljárások önkéntes kezdeményezése révén;
- ✓ eseti vagy állandó jogi tanácsadás a belső visszaélés-bejelentési rendszer működése során felmerülő jogi kérdések vonatkozásában;
- ✓ a belső visszaélés-bejelentési rendszerrel kapcsolatos adatvédelmi kérdések rendezése, szabályozása, a vonatkozó dokumentumok elkészítése.

További információért kérjük forduljon:

dr. Péter Dániel

*vezető ügyvéd, a Kinstellar Budapest
munkajogi csoportjának vezetője*

+36 1 428 4453

daniel.peter@kinstellar.com

dr. Szilágyi Szabolcs

ügyvédjelölt

+36 1 428 4452

szabolcs.szilagyi@kinstellar.com

Emerging Europe and Central Asia's Leading Independent Law Firm

With offices in 11 jurisdictions and over 350 local and international lawyers, we deliver consistent, joined-up legal advice and assistance across diverse regional markets – together with the know-how and experience to champion your interests while minimising exposure to risk.

ALMATY | KAZAKHSTAN

ASTANA | KAZAKHSTAN

BELGRADE | SERBIA

BRATISLAVA | SLOVAKIA

BUCHAREST | ROMANIA

BUDAPEST | HUNGARY

ISTANBUL | TURKEY

KYIV | UKRAINE

PRAGUE | CZECH REPUBLIC

SOFIA | BULGARIA

TASHKENT | UZBEKISTAN

ZAGREB | CROATIA

KINSTELLAR